

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1717/24
27.3.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Татјане Лемајић, председника већа, Слободана Керановића и Марије Бошковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Бранковачки, адвокат из Новог Београда, ул. Омладинских бригада бр. 2/69, против тужених ББ из ... и Друштва за вршење курирских услуга "YU-PD Express" д.о.о. Београд, Панчевачки пут бр. 36 б, чији је заједнички пуномоћник Душан Обренчевић, адвокат из Београда, ул. Кондина број 7, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П 1242/15 од 17.6.2019. године, у седници већа одржаној дана 27.3.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 1242/15 од 17.6.2019. године у ставу трећем и четвртом изреке.

УКИДА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 1242/15 од 17.6.2019. године у ставу првом, другом и петом изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете солидарно исплате износ од 50.000,00 динара, због немогућности остваривања зараде услед повреде за период од 1.7.2014. године до 31.10.2014. године, са законском затезном каматом почев од 1.11.2014. године до коначне исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу

преко досуђеног износа у ставу првом изреке, а да тражених 125.000,00 динара на име накнаде материјалне штете са законском затезном каматом почев од 1.11.2014. године до коначне исплате.

Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износ од 190.000,00 динара и то: за претрпљене душевне болове због наружености износ од 35.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 75.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 50.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 30.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 17.6.2019. године као дана пресуђења до коначне исплате.

Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу преко износа досуђеног у ставу трећем изреке, а до укупно тражених 380.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате.

Ставом петим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, и то, како из жалбених навода произлази, у ставу другом, четвртном и петом изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужени су благовремено изјавили жалбу против наведене пресуде, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права и то, како из жалбених навода произлази, у ставу првом, трећем и петом изреке. Трошкове другостепеног поступка су тражили и определили.

Испитујући правилност првостепене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да су жалбе тужиоца и туженог делимично основане.

У првостепеном поступку, у односу на став трећи и четврти изреке побијане пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима парничних странака, побијана пресуда, у ставу трећем и четвртном изреке, није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, с обзиром да је изрека у наведеном делу јасна, разумљива и не противречи себи као ни датим разлозима, не постоји противречност између онога што се наводи у разлозима и доказа у списима и образложење овог дела пресуде садржи јасне, потпуне и аргументоване разлоге о битним чињеницама, што значи да њена законитост и правилност може да се испита у другостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радно ангажован код туженог Друштва за вршење курирских услуга “YU-PD Express” д.о.о. Београд, на основу уговора о обављању привремених и повремених послова закљученог дана 10.3.2014. године између туженог Друштва за вршење курирских услуга “YU-PD Express” д.о.о. Београд као наручиоца послова и тужиоца АА и Омладинске задруге ... као задругара, и то на пословима магационера – магацински рад на пошиљкама. Дана 17.3.2014. године догодила се незгода на раду, тако што се тужилац, пошто му је од стране непосредног руководиоца наређено да се придружи туженом ББ и помогне му приликом истовара робе, попео на виле виљушкара да би се превезао до камиона у коме су биле палете за истовар, удаљеног од виљушкара око 20 м. Тужени ББ је критичном приликом возио виљушкар према камиону и у току вожње тужилац је са висине од метар до метар и по, када се виљушкар затетурао прелазећи преко рупе, пропао између вила виљушкара, пао, нашао се под точковима виљушкара који му је прешао преко ногу, након чега је тужени ББ кренуо уназад да би ослободио ноге тужиоца. У тренутку када је до незгоде дошло, лица задужена да врше надзор над утоваром и истоваром робе нису била присутна на лицу места.

Према налазу и мишљењу судског вештака ортопеда трауматолога, тужилац је задобио телесне повреде у виду огромне отворене ране у пределу доњег крајка леве подколенице и дорзума левог стопала, нагњечину у пределу доњег крајка леве подколенице и оба стопала. Физичке болове јаког интензитета трпео је од тренутка повређивања па у наредна 2 дана, затим болове средњег интензитета у трајању од 15 дана, а после тог периода када је дошло до постепеног повлачења хематома и процеса регенерације ткива, болови су прешли у болове слабог интензитета и трајали су наредних 90 дана. Болови слабог интензитета не могу се искључити ни сада повремено. Као последица повређивања код тужиоца постоји умањење животне активности у проценту од 10% које се огледа у дубоком и великом ожиљку у пределу целог стопала и скочног зглоба са медијалне стране, због чега је смањена толеранција на тешка физичка оптерећења и напрезања, као и рад у принудним положајима тела, дуже стајање или ходање, због чега мора да улаже повећан напор. Наведено стање је трајне природе. Код тужиоца постоји наруженост средњег степена која се огледа у описаним ожиљцима, а што све произлази из налаза и мишљења судског вештака ортопеда – трауматолога.

Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра, тужилац је услед наведене повреде трпео примарни страх јаког интензитета у трајању од једног минута, секундарни страх у трајању од три сата, а то је време од повређивања, прегледа, снимања и сазнања о каквим се повредама ради, затим страх средњег интензитета у трајању од три недеље, а слабог интензитета у трајању од месец дана. Са психијатријске стране, код тужиоца не постоји умањење животне активности.

Из записника о извршеном инспекцијском надзору од стране инспектора рада од 25.3.2014. године, произлази да је повређени радник - овде тужилац, био оспособљен за безбедан и самосталан рад, да му тужени Друштво за вршење курирских услуга “YU-PD Express” д.о.о. Београд, није обезбедио средства личне заштите која су била предвиђена Актом о процени ризика за рад на радном месту магацину, да тужилац није радио на радном месту са повећаним ризиком, да су хала и двориште где се врши истовар били осветљени, да је виљушкар на коме је дошло до повреде био безбедан за рад, а да је лице које је управљало виљушкарком – тужени ББ, према уверењу о стручној оспособљености од 18.3.2014. године, био оспособљен за обављање послова

виљушкарите. Пресудом Прекршајног суда у Београду Пр. 47554/14 од 25.12.2015. године, тужени ББ је ослобођен одговорности због сумње да није дана 17.3.2014. године применио прописане мере за безбедан рад на виљушкама виљушकारа којим је управљао и превозио оштећеног, а овде тужиоца АА, услед чега је дошло до повређивања именованог.

Према евиденцији о запосленима оспособљеним за безбедан рад Друштва за вршење курирских услуга "YU-PD Express" д.о.о. Београд, тужилац је 10.3.2014. године обавио практично и теоријско оспособљавање за безбедан и здрав рад, чија је провера извршена дана 13.3.2014. године, а потписници су тужилац и лице задужено за безбедност на раду ВВ. Према налазу вештака графолога, потпис на оригиналном примерку евиденције о запосленима оспособљеним за безбедан рад није аутентичан потпис тужиоца.

Тужиоцу је на име зараде за период од 1.6. до 30.6.2014. године исплаћен износ од 26.250,00 динара, за месец април и мај исте године износи од по 25.000,00 динара, а за месец март износ од 26.050,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом материјалног права, и то одредаба чл. 154 став 1, 155, 173, 190, 195 и 200 Закона о облигационим односима, чл. 27 и 29 Закона о безбедности и здрављу на раду и члана 164 Закона о раду, закључио да су тужени одговорни за напред описани штетни догађај, и то првотужени на основу кривице (члан 154 став 1 ЗОО), а друготужени као послодавац, према општим правилима облигационог права о објективној одговорности, односно одговорности за штету од опасне ствари и опасне делатности (члан 173 ЗОО). При том, свој чињенично-правни закључак о субјективној одговорности туженог ББ за проузроковану штету, првостепени суд образлаже тиме да на страни именованог има доприноса предметном штетном догађају, који произлази из чињенице да су хала и двориште испред магацина где је вршен истовар робе били довољно осветљени, као и да се виле виљушकारа налазе у средини возила непосредно испред возача, у којим условима је тужени ББ као возач виљушकारа могао видети и спречити као старији радник да се тужилац на такав начин превози до камиона, посебно ако се има у виду исказ тужиоца да га је пре покретања виљушकारа ББ попео на висину од метар до метар и по. Првостепени суд је код оцене одговорности туженог ББ правилно ценио чињеницу да у тренутку штетног догађаја именовани није имао потребан сертификат, односно уверење да је оспособљен за управљање виљушкарком, будући да је наведени сертификат издат дан након што је до предметне незгоде дошло. Објективна одговорност туженог Друштва за вршење курирских услуга "YU-PD Express" д.о.о. Београд, за проузроковану штету, према правилној оцени првостепеног суда, произлази из чињенице да је непосредни руководиолац тужиоца послао на испомоћ туженом ББ за обављање послова на радном месту за које тужилац није имао закључен уговор и за које није био претходно обучен, у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Закључак о одговорности тужених изведен је на основу правилне оцене доказа, која је дата у свему у складу са одредбом члана 8 ЗПП. Наиме, садржај тих доказа је репродукован у разлозима побијане пресуде на начин који одговара садржини доказа у списима, а њихова анализа упућује на објективно прихватљиво уверење првостепеног суда о постојању чињеница које из тих доказа као несумњиве произлазе. Значај тих чињеница за оцену основаности тужбеног захтева првостепени суд је, такође, изложио

у разлозима побијане пресуде, па се неосновано жалбама парничних странака оспорава дата оцена изведених доказа, а са тим у вези и утврђено чињенично стање. Оваквим оспоравањем парничне странке у ствари саме оцењују изведене доказе, пре свега исказе саслушаних сведока, те на свој начин интерпретирају чињенично стање, свако у прилог свог успеха у спору.

Ценећи приговор подељене одговорности, правилно је првостепени суд, у смислу одредбе члана 192 ЗОО, закључио да на страни тужиоца постоји допринос једнак доприносу тужених за проузроковану повреду на раду, јер је предузимањем ризичне радње - попевши се на виљушкар и возећи се на вилама виљушкара, тужилац објективно могао бити свестан могућности настанка штетне последице и непосредног угрожавања свог живота и здравља, без обзира на чињеницу што није прошао обуку за рад на том радном месту и што му је претпостављени наредио да помогне туженом ББ у истовару робе из камиона, јер нико никога не може приморати на радњу којом ће непосредно угрозити свој живот и здравље, па се из наведеног разлога, а имајући у виду све несумњиво утврђене околности предметне незгоде, жалбама парничних странака неосновано оспорава оцена приговора подељене одговорности, указивањем да је иста контрадикторна утврђеном чињеничном стању.

У односу на део тужбеног захтева који се односи на накнаду нематеријалне штете, првостепени суд је у смислу члана 200 ЗОО, правилно ценио имајући у виду животну доб тужиоца у тренутку настанка штетног догађаја, околности и узрок повређивања, квалификацију повреде, као и интезитет и дужину трајања претрпљених физичких болова и претрпљеног страха, степен наружености и утврђени проценат умањења животне активности, најпре одмерио износе правичне накнаде за све видове претрпљене нематеријалне штете, и то за претрпљене душевне болове због наружености износ од 70.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 150.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 100.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 60.000,00 динара, а затим је наведене износе умањио за по 50% на име доприноса тужиоца проузрокованој штети, досуђивањем износа од 35.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, 75.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, 50.000,00 динара за претрпљене физичке болове и 30.000,00 динара за претрпљени страх, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, одлуком као у ставу трећем изреке побијане одлуке, док је у преосталом делу, а до укупно утврђених износа, и то за још 35.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, још 75.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, још 50.000,00 динара за претрпљене физичке болове и још 30.000,00 динара за претрпљени страх, укупно за још 380.000,00 динара, захтев за накнаду нематеријалне штете одбио као неоснован, одлуком као у ставу четвртном изреке побијане одлуке.

Одлуку првостепеног суда садржану у ставу трећем и четвртном изреке, у свему као правилну и закониту прихвата и овај суд као другостепени.

Неосновано се жалбом тужених оспорава постојање узрочно-последичне везе између њиховог чињења, односно нечињења и наступања штетне последице, указивањем да је тужилац искључиво својим неодговорним понашањем проузроковао предметну повреду на раду. Ово имајући у виду несумњиво утврђену кривицу за штету

на страни туженог ББ, у смислу члана 154 став 1 Закона о облигационим односима, која се огледа у томе да је у условима у којима су хала и двориште испред магацина где је вршен истовар робе били довољно осветљени, док се виле виљушкара налазе у средини возила непосредно испред возача, именовани као возач виљушкара могао видети и спречити као старији радник да се тужилац на вилама виљушкара превози до камиона, посебно ако се има у виду исказ тужиоца да га је пре покретања виљушкара првотужени попео на висину од метар до метар и по, при чему у тренутку штетног догађаја тужени ББ није имао ни потребан сертификат, односно уверење да је оспособљен за управљање виљушкарском, чије издавање је уследило дан након штетног догађаја. Са друге стране, објективна одговорност туженог Друштва за вршење курирских услуга "YU-PD Express" д.о.о. Београд, као послодавца тужиоца (односно наручиоца послова по уговору о привременим и повременим пословима) за проузроковану штету, у смислу члана 163 Закона о раду, у вези са чл. 173 и 174 Закона о облигационим односима, произлази из чињенице да је непосредни руководиолац тужиоца послао на испомоћ туженом ББ за обављање послова на радном месту за које тужилац није имао закључен уговор, при чему тужилац није био оспособљен за безбедан и здрав рад у складу са одредбама чл. 27 и 29 Закона о безбедности и здрављу на раду и одредбама Правилника о безбедности и здрављу на раду, нити су одговорна лица у предузећу за надзор над утоваром и истоваром робе, приликом критичног догађаја била присутна на лицу места.

Одредбом члана 173 ЗОО прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одредбом члана 174 став 1 ЗОО прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави. Одредбом члана 177 став 1 ЗОО прописано је да се ималац ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити. Ставом 2 истог члана прописано је да се ималац ствари ослобађа одговорности и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, а чланом 3 да се ималац ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

Одредбом члана 154 став 1 ЗОО прописано је да, ко другоме проузрокује штету, дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Ставом 2 одређено је да за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу.

У конкретном случају, тужени ББ није доказао да би штетна последица у виду повреде тужиоца настала и без његове кривице - да је као старији радник благовремено спречио тужиоца да се попне и вози на вилама виљушкара којим је управљао, нити је тужени "YU-PD Express" д.о.о. Београд, доказао да би штета настала и у околностима другачијег поступања његових одговорних лица (да тужиоцу није дат налог од стране претпостављеног за пружање помоћи раднику на виљушкарском при утовару робе и да су том приликом одговорна лица за надзор над утоваром робе била присутна на лицу места) као и да су од стране тог предузећа као послодавца, односно наручиоца послова, испоштоване Законом и Правилником прописане обавезе из области безбедности и здравља на раду, па су из наведених разлога неосновани њихови жалбени наводи којима

се, указивањем на теорију адекватне узрочности, оспорава постојање узрочно-последичне везе између штетне радње, тј. пропуштања на страни тужених и штетне последице на страни тужиоца.

Неосновано се жалбеним наводима тужених указује да је првостепени суд пропустио да цени да је тужилац одређени новчани износ наплатио од осигуравајуће организације по основу осигурања од настанка штете на раду и у вези са радом, а што представља обештећење тужиоца. Наиме, према садржини Полисе осигурања лица од последица несрећног случаја издате од стране Дунав осигурања за период важења од 1.3.2014 до 1.3.2015.година у корист Омладинске задруге ..., чији је тужилац био члан, иста се односи на колективно осигурање чланова задруге и уговорене ризике од наступања несрећног случаја и инвалидитета. Питање инвалидности тужиоца и његове способности за рад у односу на чињеницу да код тужиоца постоји умањење животне активности су две категорије које се не могу поистовећивати, односно околност да је тужиоцу евентуално исплаћен износ за утврђени проценат инвалидитета од стране осигуравајуће организације није од значаја за одлуку суда о тужбеном захтеву за накнаду нематеријлане штете по основу претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности.

Како се ни осталим жалбеним наводима парничних странака не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у ставу трећем и четвртом изреке, то је на основу члана 390 ЗПП иста у наведеном делу потврђена, одлуком као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужених указује да је одлука садржана у ставу првом изреке побијане пресуде донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, имајући у виду да су у образложењу овог дела одлуке изостали разлози о одлучним чињеницама, а да су дати разлози противуречни изведеним доказима, због чега се иста не може испитати у другостепеном поступку.

Наиме, тужилац је дана 10.3.2014. године закључио уговор о обављању привремених и повремених послова код туженог Друштва за вршење курирских услуга "YU-PD Express" д.о.о. Београд као наручиоца послова у трајању од најдуже 120 радних дана, што значи да би по овом уговору тужилац могао бити радно ангажован код туженог предузећа најдуже до 10.7.2014. године, док из извештаја лекара специјалисте КБЦ Бежанијска Коса произилази да је лечење тужиоца окончано 21.11.2014. године, из чега следи да је лечење тужиоца услед штетног догађаја трајало и након 10.7.2014. године. Међутим, првостепени суд је пропустио да на поуздан начин утврди када је тужилац након штетног догађаја постао радно способан и могао да остварује зараду, те колику би зараду могао да оствари код туженог "YU-PD Express" д.о.о. Београд или другог послодавца са својим професионалним квалификацијама у периоду од 10.7.2014 па до успостављања радне способности да није дошло до настанка штетног догађаја, а од којих чињеница зависи одлука суда у погледу тужбеног захтева тужиоца за тражену накнаду материјалне штете због немогућности остваривања зараде услед повреде у периоду од 1.7.2014. године до 31.10.2014. године с обзиром да чињеница дужине лечења не мора нужно да води закључку да тужилац није био радно способан у целом временском периоду за који се потражује накнада материјалне штете на име изгубљене зараде.

Ценећи жалбене наводе тужиоца у односу на став други изреке побијане одлуке, те чињеницу да од правилне одлуке у погледу досуђеног износа материјалне штете због немогућности остваривања зараде тужиоца услед наступања штетног догађаја зависи и одлука суда садржана у ставу другом изреке побијане одлуке којим је делимично одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете, побијана одлука је у ставу другом изреке морала бити укинута.

Из напред изнетих разлога, на основу члана 391 став 1 Закона о парничном поступку, првостепена пресуда је у ставу првом и другом укинута, с тим што је укинута и одлука о трошковима парничног поступка, јер иста сагласно одредби члана 163 став 4 ЗПП зависи од коначног исхода спора.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју му је указано овим решењем, тако што ће на поуздан начин утврдити када је тужилац након штетног догађаја независно од самог периода лечења постао радно способан и могао да остварује зараду, те колику би зараду могао да оствари код туженог “YU-PD Express” д.о.о. Београд или другог послодавца са својим професионалним квалификацијама у периоду од 10.7.2014. године па до поновног успостављања радне способности, имајући при том у виду да тужилац има право да од послодавца код кога је био запослен у тренутку штетног догађаја и код кога му је услед обављања процеса рада проузрокована штета, има право да потражује накнаду материјалне штете по основу немогућности остваривања зараде и након истека уговора о привременним и повременим пословима, а све до окончања лечења и успостављања радне способности, услед повреде које је претпео на раду. У зависности од наведеног, првостепени суд ће поново одлучити о основаност захтева за накнаду материјалне штете имајући у виду и правилно утврђен допринос тужиоца настанку штете, након чега ће за своју одлуку дати јасне и непротивуречне разлоге, тако да иста може да се испита пред другостепеним судом.

**Председник већа-судија
Татјана Лемајић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**